

PROJECTE EDUCATIU DE PATI

CURS 2025-26

Carrer Sardenya, 343
08025 Barcelona
Codi Centre: 08043887

1. INTRODUCCIÓ	3
1.1 Motivació i objectius	3
1.2 Objectiu general	4
2. EIXOS DEL PROJECTE EDUCATIU DE PATI	5
2.1 EIX 1: L'ACTIVITAT D'ESBARJO DE MIG MATÍ	5
2.1.1 Intencionalitat educativa	5
2.1.2 Elements, material i distribució	6
2.1.3 Gestió educativa del pati en els moments de joc lliure i rol de l'adult	7
2.2 EIX 2: TEMPS DE MIGDIA	8
2.2.1 Intencionalitat educativa	8
2.1.2 Elements, material i distribució	8
2.1.3 Gestió educativa del pati en els moments de joc lliure i rol de l'adult	9
2.3 EIX 3: ACTIVITATS CURRICULARS AL PATI EN HORARI LECTIU	9
2.3.1 Educació Infantil (I3, I4 i I5)	9
2.3.2 Educació Primària (Comunitat Mitjans: 1r, 2n, 3r)	11
2.3.3 Educació Primària (Comunitat de grans: 4t, 5è, 6è)	13
2.4. PATI OBERT A LA COMUNITAT	14
2.4.1 Famílies en comunitat	14
2.4.2 Barri	15
2.4.3 Infraestructura comunitària	17
3. SEGUIMENT I AVALUACIÓ DEL PROJECTE PATI	17
4. PERSPECTIVA DE GÈNERE	22
5. CONCLUSIONS	22
6 . BIBLIOGRAFIA	23

1. INTRODUCCIÓ

La nostra escola està situada al barri de Gràcia de Barcelona i va néixer fa més de 100 anys. L'edifici es va remodelar el curs 2006-2007 per tal de modernitzar-lo i adaptar-lo a les necessitats d'aquell moment.

Disposem de dos patis grans que utilitzen majoritàriament els infants d'Educació Primària, així com dues terrasses a la segona planta que són utilitzades pels infants d'Educació Infantil.

L'esportiu Claror, amb qui convivim des de l'inici de l'escola, també fa ús d'aquests espais durant l'horari no lectiu.

D'ençà de les obres de millora de l'edifici, l'estat de les terrasses ha empitjorat de manera alarmant durant aquests anys. Així doncs, l'AFA amb col·laboració amb l'escola, va incloure la remodelació d'aquestes terrasses als *Pressupostos Participatius de l'Ajuntament de Barcelona* i, amb la participació de tota la Comunitat Educativa, els vam poder guanyar.

A partir d'aquí, vam entrar al projecte *Transformem Patis* que ens ha permès reflexionar sobre com volem que sigui el nou espai i quins usos pedagògics li volem donar en el futur.

Aquest projecte del pati s'alinea amb el **Decret 142/2020**, que exigeix patis escolars segurs, saludables i educativament valuosos.

1.1 MOTIVACIÓ I OBJECTIUS

És evident que el pati és un dels espais educatius amb més potencial per al desenvolupament integral de l'alumnat. Més enllà de ser una estona d'esbarjo, el pati esdevé un escenari d'aprenentatges significatius, convivència i descoberta de l'entorn. L'observació del funcionament actual del nostre pati ha posat de manifest impulsar una transformació profunda que respongui millor a les necessitats educatives, emocionals i socials dels infants.

Des d'aquesta perspectiva, el present projecte educatiu de pati neix amb la voluntat de **repensar l'espai, els usos i les dinàmiques** que s'hi generen, apostant per un entorn més inclusiu, coeducatiu, divers i estimulant, que promogui l'autonomia, la creativitat així com el joc simbòlic i motriu. La planificació de la transformació ha estat imprescindible per garantir que els canvis no siguin només estructurals, sinó també pedagògics, sostenibles i alineats amb el projecte global de centre.

Les dues motivacions principals que ens va portar a voler transformar el nostre pati va ser fer l'espai més segur per als nostres infants, així com disposar de més zones d'ombratge i dotar-lo d'elements naturals.

La nostra escola està situada en un entorn molt urbà, i les terrasses del pati estan ubicades al mig d'un cel obert que comunica directament amb el veïnat amb qui compartim edifici. Això encara va fer més palesa la importància i la necessitat de naturalitzar l'espai.

A partir d'aquestes motivacions principals, n'han anat sorgint d'altres que ens han d'assegurar respondre a les necessitats actuals dels nostres infants:

- Donar intencionalitat pedagògica al temps i l'espai de pati.
- Oferir un espai segur, ric i inclusiu que respongui a les necessitats reals dels infants.
- Afavorir el joc lliure, simbòlic, motriu i cooperatiu.
- Promoure valors com la convivència, el respecte, l'autonomia i la cura de l'entorn.
- Garantir la participació activa de tots els infants, respectant els diferents ritmes i interessos.
- Obrir l'ús del pati a la Comunitat Educativa.

Els infants que utilitzen majoritàriament aquest espai són els més petits de l'escola (I3,I4,I5), però també s'hi realitzen activitats puntuals amb l'alumnat de Primària, servei d'acollida, temps educatiu del migdia (també l'alumnat d'Educació Infantil) i activitats extraescolars (Esportiu Claror amb qui hi tenim un conveni de cessió d'espais). Les famílies també utilitzen l'espai per festes o activitats de l'AFA.

Per aquest motiu, també ha calgut fer una reflexió per tal que aquest pati pugui esdevenir polivalent, amb diversitat de funcionalitats i usos per a tota la Comunitat Educativa.

1.2 OBJECTIU GENERAL

Concebre el pati com un **espai educatiu integrat** que afavoreixi el desenvolupament global dels infants mitjançant el joc, la relació amb els altres i l'exploració activa de l'entorn.

Objectius específics

Desenvolupament personal i autonomia

- Afavorir l'autonomia en la presa de decisions durant el joc.
- Potenciar la iniciativa personal i la confiança en les pròpies capacitats.
- Fomentar l'autoregulació del comportament i de les emocions.

Desenvolupament motriu

- Desenvolupar les habilitats motrius bàsiques: córrer, saltar, enfilar-se, arrossegar-se, equilibrar-se...
- Millorar la coordinació, l'equilibri i el control corporal a través del joc lliure i estructurat.
- Prendre consciència del propi cos i de les seves possibilitats.

Desenvolupament social i emocional

- Afavorir les relacions positives entre iguals basades en el respecte i la cooperació.
- Aprendre a compartir materials, respectar torns i resoldre conflictes de manera progressiva.
- Potenciar el sentiment de pertinença al grup i a l'escola.

Desenvolupament cognitiu i creatiu

- Estimular el joc simbòlic com a eina de representació i comprensió del món.
- Fomentar la imaginació, la creativitat i el pensament divergent.
- Afavorir la curiositat i l'experimentació a través de materials oberts.

Educació en valors i convivència

- Promoure el respecte per les normes consensuades de pati.
- Fomentar actituds de cura cap als altres, els materials i l'espai.
- Afavorir la resolució pacífica de conflictes.

2. EIXOS DEL PROJECTE EDUCATIU DE PATI

2.1 EIX 1: L'ACTIVITAT D'ESBARJO DE MIG MATÍ

2.1.1 INTENCIONALITAT EDUCATIVA

L'activitat del pati de mig matí té com a finalitat afavorir el desenvolupament integral dels infants a través del joc lliure i de les relacions socials en un entorn segur i estimulants, així com fomentar l'autonomia i la presa de decisions dels infants.

La diversificació de zones de joc i de materials fomenta la creativitat i el desenvolupament psicomotriu, així com la inclusió de tots els infants siguin quines siguin les seves característiques.

2.1.2 ELEMENTS, MATERIALS I DISTRIBUCIÓ

- ZONA DINÀMICA

La terrassa gran conservarà la pista esportiva, ja que és un espai compartit amb l'Esportiu Claror. A més de mantenir-hi les cistelles i les línies de bàsquet al terra —atès que s'hi realitzen entrenaments—, s'hi pintaran circuits perquè els infants els puguin utilitzar amb els vehicles.

Aquest espai delimitat també es podrà destinar a la realització de jocs motrius, donant resposta a la necessitat natural d'activitat física i moviment dels infants.

En una de les cantonades de la pista esportiva, s'habilitarà un racó amb rampes per continuar fomentant el joc dinàmic, així com una petita zona de calma amb gespa artificial.

- ZONA TRANQUIL·LA

A la zona central de la terrassa petita s'hi ubicarà l'**àgora**, concebuda com un espai de trobada i convivència. Estarà destinada a converses, resolució de conflictes, petites representacions i activitats d'expressió oral, així com a moments de calma, reflexió i joc tranquil.

Altres elements previstos:

- Grades de fusta i bancs perimetrals d'estada.
- Jocs pintats a terra: xarranca, joc amb lletres, aire/mar/terra i un joc de direccions (endavant, endarrere, dreta i esquerra).
- A la paret lateral: rocòdrom horitzontal, pissarra i espai de teatre.
- Estructura de joc que faciliti els equilibris, enfil·lar-se, saltar i amagar-se.
- Taules d'hort.
- Pàrquing de vehicles.
- Zones d'ombra i vegetació amb tendals i plantes enfiladisses.
- Zona d'emmagatzematge que permeti als infants gestionar de manera autònoma les joguines i els materials del pati.

Els espais quedaran delimitats de manera natural per l'estructura arquitectònica de l'edifici, fet que facilitarà la circulació dels infants segons les seves preferències de joc.

2.1.3 GESTIÓ EDUCATIVA DEL PATI EN ELS MOMENTS DE JOC LLIURE I ROL DE L'ADULT

Els infants poden triar lliurement en quina zona del pati volen estar i quin tipus de joc hi volen dur a terme.

L'adult assumeix un paper de referent educatiu i d'acompanyament, amb una presència activa però no directiva.

Normes bàsiques del pati

Els infants coneixen les normes que cal respectar durant l'estona d'esbarjo. Es prestarà atenció en el seguiment d'aquestes:

- Juguem amb respecte i amb cura cap als companys i companyes.
- Fem servir paraules boniques.
- Compartim el material i esperem el nostre torn.
- Cuidem els jocs i les joguines.
- Ajudem els companys i les companyes si ho necessiten.
- Avisem un adult si passa alguna cosa.
- Cuidem el pati i el mantenim net.
- Endrecem el material al seu lloc abans de marxar.

Rol de l'adult

- Vetllar per la seguretat física i emocional.
- Observar i conèixer les dinàmiques de joc.
- Facilitar materials i propostes.
- Mediar en conflictes afavorint el diàleg.
- Promoure la inclusió i la participació.
- Modelar actituds de respecte i convivència.
- Acompanyar emocionalment els infants.
- Recordar, quan calgui, les normes de l'espai del pati.

2.2 EIX 2: TEMPS DE MIGDIA

2.2.1 INTENCIONALITAT EDUCATIVA

El temps de migdia és un espai educatiu més dins de la jornada escolar. El pati, en aquesta franja, no es concep únicament com un moment d'esbarjo, sinó com una oportunitat per continuar afavorint el desenvolupament integral dels infants.

La intencionalitat educativa se centra en promoure el joc lliure i de qualitat, la convivència, l'autonomia i la gestió positiva dels conflictes.

2.2.2 ELEMENTS, MATERIALS I DISTRIBUCIÓ

Quan els infants no estan dinant, el principal espai educatiu durant l'estona de migdia és el pati de l'escola.

Els infants d'I3 no surten al pati al migdia perquè fan la migdiada. Els infants d'I4 i d'I5 tenen torns diferents al menjador i també torns diferents al pati, és a dir, que cada nivell fa joc al pati amb una ràtio més petita (uns 20/23 infants per torn).

S'utilitzaran les mateixes zones delimitades que s'han descrit anteriorment, però els materials es diversificaran per tal que siguin diferents en cada franja horària, així com les activitats que s'hi portaran a terme.

Es dividiran els patis en diferents espais o racons i a cadascun d'aquests espais els infants trobaran una alternativa de lleure diferent.

ZONA DINÀMICA

- Esports diversos
- Jocs tradicionals

ZONA TRANQUIL·LA

- Contes
- Jocs de taula
- Dibuix
- Jocs de construcció
- Teatre (Àgora)

2.2.3 GESTIÓ EDUCATIVA DEL PATI EN ELS MOMENTS DE JOC LLIURE I ROL DE L'ADULT

Els nens i nenes podran triar cada dia de manera voluntària a quin espai volen anar. Els infants molt sovint tenen jornades molt llargues i participen a moltes activitats dirigides i per aquest motiu pensem que és important que puguin triar a què volen jugar en el seu temps de lleure.

En tots els espais hi haurà un monitor/a responsable i el seu rol serà el de dinamitzar i acompanyar els infants.

2.3 EIX 3: ACTIVITATS CURRICULARS AL PATI EN HORARI LECTIU

El pati escolar és molt més que un espai de descans i esbarjo. Es tracta d'un espai educatiu privilegiat que ofereix múltiples oportunitats d'aprenentatge significatiu, vivencial i competencial que complementen i reforcen els aprenentatges treballats a l'aula.

Entès com un entorn d'aprenentatge obert, el pati permet dur a terme activitats curriculars vinculades a les diferents àrees del currículum. A més, facilita la inclusió i l'educació emocional, tot afavorint un clima de benestar i cohesió social.

Tot seguit, es plantegen propostes didàctiques per tots els nivells educatius. La possibilitat de fer-les anirà lligada a una bona planificació horària ja que les terrasses d'infantil estan ocupades per l'estona d'esbarjo durant gairebé tot el matí (es fan dos torns des de les 10:45 fins a les 12:15h).

2.3.1 EDUCACIÓ INFANTIL (I3, I4 i I5)

Educació Infantil té com a objectiu convertir el pati en un espai educatiu, inclusiu, natural i ric en oportunitats d'aprenentatge, no només un lloc d'esbarjo. Amb els infants d'infantil es poden fer moltes **propostes pedagògiques vivencials, globalitzades i competencials**.

Propostes pedagògiques

Activitat	Aprenentatges
Hort escolar - Plantar, regar i cuidar plantes. - Fer seguiment del creixement (mesurar, observar, dibuixar). - Experimentar amb llavors diferents.	- Responsabilitat - Coneixement del medi natural - Iniciació al pensament científic
Observació d'éssers vius - Construir hotels d'insectes. - Buscar i classificar insectes o elements naturals. - Fer lupes casolanes o racons d'observació.	- Curiositat científica - Respecte pel medi ambient - Llenguatge oral (explicar descobertes)
Joc lliure amb materials naturals i no estructurats - Troncs, pedres, pinyes, pals, teles, caixes. - Construccions lliures. - Creació de cabanes o circuits.	- Creativitat - Resolució de problemes - Joc simbòlic - Treball cooperatiu
Propostes motrius Circuits psicomotrius naturals: equilibris amb troncs, rampes o desnivells, zones per saltar, grimpar o arrossegar-se. Jocs tradicionals o cooperatius: joc del mocador, circuits cooperatius, jocs de persecució, creació de jocs amb els infants.	- coordinació, consciència corporal, autonomia i gestió del risc - socialització, normes i convivència, resolució de conflictes.

Expressió artística ● Pintura amb elements naturals. ● Land Art (creacions amb materials naturals). ● Músiques i danses amb instruments reciclats.	● Expressió emocional ● Creativitat ● Sensibilitat estètica
Propostes d'experimentació i descoberta ● Taules sensorials amb sorra, aigua, fang... ● Experimentar amb textures i mescles. ● Construir canals d'aigua o circuits.	● Pensament científic ● Motricitat fina ● Observació i hipòtesis
Racons tranquils i de benestar ● Espais de lectura exterior. ● Racons de calma o relaxació. ● Jocs simbòlics (cuinetes, casetes, etc.).	● Gestió emocional ● Autoregulació ● Hàbits de convivència

2.3.2 EDUCACIÓ PRIMÀRIA (Comunitat Mitjans: 1r, 2n, 3r)

El projecte “Transformem patis” a educació primària, concretament a la Comunitat de Mitjans (1r, 2n i 3r) busca que el pati sigui un espai educatiu, inclusiu, coeducatiu i sostenible, on els infants desenvolupin competències socials, emocionals, motrius i cognitives a través del joc, l'experimentació i la participació activa.

Activitats	Àrees
Circuit matemàtic Es creen estacions al pati amb reptes: comptar objectes naturals, resoldre sumes amb moviment (fer tants salts com indica l'operació) o ordenar números dibuixats amb guix.	Matemàtiques

La caça de formes geomètriques Buscar pel pati objectes amb forma de cercle, quadrat, triangle o rectangle i fotografiar-los o dibuixar-los.	Matemàtiques
Paraules en moviment Els infants han de córrer fins a targetes amb lletres repartides pel pati per formar paraules o frases senzilles en equip	Llengua
Històries cooperatives En petits grups creen una història curta inspirada en un objecte del pati i després la representen.	Llengua
Teatre espontani Representar situacions del dia a dia o contes curts utilitzant l'espai del pati.	Llengua
Bingo de la natura Cartells amb elements naturals (fulla, pedra, insecte, ombra...). Han de trobar-los al pati i marcar-los.	Medi natural
Mesurem el pati Mesurar distàncies amb passos, cordes o cintes mètriques i comparar resultats.	Matemàtiques / Medi
Mapa del pati Fer un petit plànol del pati identificant zones de joc, arbres o elements importants	Medi natural

Laboratori de la natura Observar insectes, plantes o textures naturals i registrar descobertes en una llibreta	Medi natural
Jocs motrius Treballar vocabulari d'accions en llengua anglesa	Llengua anglesa

2.3.3 EDUCACIÓ PRIMÀRIA (Comunitat de grans: 4t, 5è, 6è)

Propostes pedagògiques

Activitats	Àrees
Cursa matemàtica Resolució de reptes numèrics i operacions per equips, on cada encert permet avançar dins un circuit al pati	Matemàtiques
Scape room exterior Reptes i enigmes repartits pel pati que cal resoldre per aconseguir "escapar" o completar la missió.	Llengua / Matemàtiques / Medi Natural
Cerca científica Observació de plantes, insectes, pedres, etc., registre de dades, dibuix i classificació al "laboratori de camp".	Medi Natural
Càlcul i mesura Mesurar distàncies, perímetres i àrees del pati amb passes, cordes o cintes mètriques; aplicar unitats de mesura.	Matemàtiques

Mapa del pati i orientació Creació de mapes a escala del pati i pràctica d'orientació amb coordenades o punts cardinals	Matemàtiques/Medi
Jocs matemàtics amb guix Dibuixar graelles i figures al terra per fer activitats de geometria, càlcul, patrons o problemes matemàtics amb moviment.	Matemàtiques
Observació de l'entorn i fotografia científica Fer fotos d'elements naturals o urbans, classificar-les i discutir conclusions sobre l'entorn.	Medi / TIC
Creació de còmics o contes visuals Dibuixar còmics o escenes inspirades en situacions del pati i explicar-les al grup.	Llengua / Educació artística

2.4. PATI OBERT A LA COMUNITAT

L'escola Sagrada Família Gràcia té un fort lligam amb el barri i amb les seves entitats. Ja fa anys que tenim els patis grans oberts els caps de setmana i s'hi realitzen, majoritàriament, activitats esportives de l'esportiu Claror.

La situació de les terrasses (que són l'objecte d'aquesta transformació) dins de l'escola i el seu difícil accés -cal entrar dins del centre per arribar-hi-, fan més complicada l'obertura d'aquest espai fora de l'horari escolar.

Malgrat aquesta circumstància, l'escola aposta perquè aquest espai pugui esdevenir un lloc de trobada i convivència per la nostra Comunitat Educativa.

2.4.1 Famílies en comunitat

Objectiu: Consolidar el pati com un espai de trobada i convivència per a les famílies, afavorint la participació, reforçant el vincle escola-comunitat i promovent relacions basades en el respecte, la corresponsabilitat i la cura dels espais compartits.

Accions generals

- Fomentar activitats de trobada informal entre famílies i infants.
- Promoure iniciatives organitzades per l'AFA que reforcin el sentiment de comunitat.
- Facilitar espais de joc compartit fora de l'horari lectiu.

Actualment s'hi realitzen les següent **activitats organitzades per l'AFA** i que volem mantenir:

- **Berenar de benvinguda I3**
 - **Temporalitat:** inici de curs (setembre).
 - **Responsables:** AFA i famílies d'I5, amb suport del centre.
 - **Descripció:** trobada de benvinguda per a les famílies d'I3 amb berenar, jocs i tallers per als infants. També hi participa la colla gegantera del centre.
 - **Material necessari:** taules, material de joc, equip de música, elements de la colla gegantera.
 - **Seguiment i avaluació:** valoració de l'AFA i del centre; recollida informal de percepcions de les famílies.
- **Proposta a implementar**

Pati compartit després de l'escola

- **Temporalitat:** alguns dies a la setmana després de la jornada escolar (a determinar segons necessitats).
- **Responsables:** AFA amb coordinació de l'equip directiu.
- **Descripció:** obertura del pati perquè les famílies puguin utilitzar l'espai de joc com a espai de trobada.
- **Condicions:** inscripció prèvia i compromís de cura i respecte dels espais.
- **Material necessari:** material de joc lliure, vehicles...
- **Seguiment i avaluació:** registre d'ús de l'espai, valoració anual amb l'AFA.

2.4.2 Barri

Objectiu: Enfortir els vincles entre l'escola i les entitats del barri mitjançant projectes compartits que promoguin la convivència, l'aprenentatge mutu i la participació comunitària.

Accions generals

- Establir col·laboracions amb entitats socials i culturals del barri.
- Promoure activitats educatives amb impacte comunitari.
- Afavorir experiències d'aprenentatge intergeneracional.

Actualment s'hi realitzen les següent **activitats organitzades per l'esportiu Claror** i que volem mantenir:

SAFAClaror (gestió compartida amb Claror):

Entrenaments de bàsquet SAFAClaror

- **Temporalitat:** tardes fora de l'horari lectiu durant el curs escolar.
- **Responsables:** coordinació esportiva SAFAClaror i entitat Claror.
- **Descripció:** entrenaments regulars de les diferents categories de bàsquet.
- **Material necessari:** pistes esportives, pilotes, material esportiu.
- **Seguiment i avaluació:** coordinació periòdica entre escola i entitat esportiva.

Casals de Nadal, Setmana Santa i estiu

- **Temporalitat:** períodes de vacances escolars.
- **Responsables:** Claror en coordinació amb l'escola.
- **Descripció:** activitats esportives i lúdiques per a infants del centre i del barri.
- **Material necessari:** material esportiu i de joc.
- **Seguiment i avaluació:** valoració de participació i satisfacció de les famílies.

- Proposta a implementar

Projecte intergeneracional amb la residència d'avis

L'escola ja realitza activitats a la residència d'avis del barri per Nadal. Els infants de 3r hi porten postals i els de 5è hi van a cantar nadales.

La nova proposta seria la següent:

- **Temporalitat:** trobades puntuals durant el curs (2–3 activitats anuals).
- **Responsables:** equip docent i professionals de la residència.
- **Descripció:** activitats compartides entre l'alumnat del centre i les persones residents, com jocs tradicionals, tallers creatius o celebracions especials (Carnaval, Nadal...).
- **Material necessari:** material de joc, material de manualitats, espai de trobada al pati.
- **Seguiment i avaluació:** valoració conjunta entre escola i residència; recollida d'experiències dels participants.

2.4.3 Infraestructura comunitària

Objectiu: Continuar compartint l'escola com a equipament obert al barri mitjançant la cessió d'espais i la promoció d'activitats culturals, educatives i comunitàries.

Accions generals

- Oferir espais per a activitats culturals i formatives del barri.
- Fomentar la participació d'entitats locals.
- Consolidar l'escola com a equipament comunitari.

Proposta a implementar

- **Club de lectura**
 - **Temporalitat:** trobades mensuals en horari de tarda.
 - **Responsables:** famílies voluntàries o entitats culturals.
 - **Material necessari:** llibres i espai de reunió (àgora)
 - **Seguiment i avaluació:** valoració de participació i continuïtat del grup.

Indicadors generals de seguiment del projecte de pati obert:

- Grau de participació de famílies i entitats.
- Diversitat d'activitats realitzades.
- Valoració de la comunitat educativa.
- Ús dels espais del pati fora de l'horari lectiu.
- Propostes de millora recollides anualment.

3. SEGUIMENT I AVALUACIÓ DEL PROJECTE PATI

El seguiment i l'avaluació del projecte del pati constitueixen una part fonamental del procés de transformació i millora d'aquest espai educatiu. Més enllà de la seva implementació inicial, és imprescindible establir mecanismes sistemàtics que permetin analitzar el grau d'assoliment dels objectius plantejats, detectar punts forts i identificar possibles aspectes de millora.

Eix 1: Activitat d'esbarjo a mig matí

Objectiu

Promoure el joc lliure i diversificat potenciant les relacions socials i garantint un entorn inclusiu.

Indicadors de participació

- Percentatge d'infants que participen voluntàriament en activitats de joc lliure.
- Nombre d'infants que utilitzen diferents espais o materials de joc.
- Grau de rotació dels infants entre diferents tipus de joc (cooperatiu, simbòlic, motriu, creatiu...).

Indicadors de diversitat en el joc

- Varietat de materials i propostes de joc disponibles.
- Nombre de tipus de joc observats durant les sessions (individual, en parelles, en grup...).
- Percentatge d'infants que experimenten més d'un tipus de joc durant l'activitat.

Indicadors de relacions socials

- Nombre d'interaccions positives entre infants durant el joc.
- Percentatge d'infants que juguen en grup o cooperen amb altres.
- Reducció de conflictes o millora en la resolució dialogada dels conflictes.

Indicadors d'inclusió

- Participació d'infants amb diferents necessitats o capacitats en les activitats de joc.
- Adaptacions o materials inclusius disponibles.
- Percepció d'acceptació i respecte entre els infants (observació o enquestes).

Indicadors qualitatius

- Grau de satisfacció dels infants amb el joc lliure.
- Observació del clima del grup (respecte, cooperació, integració).
- Valoració de l'equip educatiu sobre la inclusió i la participació.

Indicador	Evidència	Instrument de recollida	Criteri d'assoliment
Percentatge d'infants que participen en activitats de joc lliure	Participació espontània en els espais de joc	Graella d'observació i registre de participació	Almenys el 80% dels infants participen regularment
Diversitat de tipus de joc presents durant les sessions	Joc simbòlic, constructiu, motriu, creatiu o cooperatiu	Graella d'observació per tipus de joc	Observació d'almenys 3–4 tipus de joc diferents
Percentatge d'infants que experimenten més d'un tipus de joc	Participació en diferents activitats o racons	Registre individual o seguiment setmanal	Més del 60% dels infants participen en diferents tipus de joc
Interaccions positives entre infants durant el joc	Situacions de cooperació, ajuda o diàleg	Registre anecdòtic i observació directa	Predomini d'interaccions positives en el joc
Percentatge d'infants que juguen en parella o en grup	Formació espontània de petits grups	Graella d'agrupaments	Almenys el 70% dels infants juguen amb altres
Participació d'infants amb diferents necessitats o capacitats	Presència activa en les propostes de joc	Observació sistemàtica i registres individualitzats	Tots els infants participen en alguna proposta

Disponibilitat de materials i espais inclusius	Materials adaptats i accessibles per a tothom	Inventari de materials i documentació fotogràfica	Existència de materials diversos i accessibles
Clima de respecte i acceptació entre infants	Relacions positives i inclusives	Observació del clima de grup i assemblees	La majoria d'interaccions es desenvolupen amb respecte

Eix 2: Temps de migdia

Objectiu

Promoure el joc lliure i de qualitat, la convivència, l'autonomia i la gestió positiva dels conflictes.

L'avaluació es realitzarà mitjançant l'observació sistemàtica dels infants durant els espais de joc lliure i les situacions de convivència quotidianes (pati, racons, espais compartits, activitats cooperatives). Es tindrà en compte el grau de participació en el joc, la capacitat de prendre decisions de manera autònoma, la relació amb els companys i companyes i les estratègies utilitzades per resoldre conflictes.

Per recollir aquesta informació s'utilitzaran graelles d'observació, que permetran valorar si els infants:

- participen activament en el joc lliure i mantenen l'activitat durant un temps significatiu,
- escullen materials i propostes de joc amb autonomia,
- comparteixen espais i recursos amb els altres respectant normes bàsiques de convivència,
- mostren iniciativa per organitzar i recollir els materials,
- expressen desacords amb paraules i intenten arribar a acords amb els iguals.

L'avaluació serà contínua i formativa, amb l'objectiu de detectar progressos i necessitats dels infants per poder ajustar l'acompanyament educatiu, afavorir un clima de convivència positiu i potenciar el desenvolupament de l'autonomia personal i social.

Eix 3: Activitats curriculars al pati en horari lectiu

Objectiu

Fomentar l'aprenentatge actiu i competencial dels infants a través de jocs i activitats curriculars al pati, promovent la participació, la cooperació, l'autonomia i la inclusió.

Indicador	Evidència	Grau d'assoliment
Nombre d'activitats curriculars fetes al pati	Graella de registre	Mínim una activitat mensual per nivell
Participació de l'alumnat en les activitats	Graelles d'observació	Implicació activa del 90% dels infants en les activitats proposades
Impacte en l'aprenentatge	Treballs dels infants	Mostrar coneixements adquirits
Satisfacció i motivació	Converses, assemblees, dibuixos o enquestes breus	80% dels infants mostren satisfacció i motivació

4. PERSPECTIVA DE GÈNERE

Al pati d'educació infantil, els espais es distribueixen de manera equitativa i inclusiva, sense assignacions per sexe, afavorint que nenes i nens puguin utilitzar totes les zones amb les mateixes oportunitats.

Les activitats que s'hi desenvolupen disposen d'una superfície equilibrada, i els jocs i materials que s'han triat garanteixen que cap tipus de joc monopolitzi l'espai. S'han creat racons íntims i acollidors que no són residuals, pensats per al joc tranquil, la conversa o el descans. També es disposa d'un espai específic i ordenat per guardar bicicletes i patinets.

Pel que fa a les activitats, aquestes es plantegen sense distincions de gènere, promovent el joc mixt en totes les edats i fomentant la cooperació i el respecte. El pati compta amb una gran varietat de materials i altres recursos que afavoreixen la creativitat i la diversitat de propostes lúdiques. Finalment, els paviments són adequats i segurs per a totes les activitats, permetent tant el joc motriu com el més tranquil.

5. CONCLUSIONS

El desenvolupament d'aquest projecte educatiu de pati ha estat possible gràcies a la participació de tota la comunitat educativa: infants, docents, equip de monitoratge, famílies i entitats col·laboradores (Claror). S'ha pogut donar veu i escoltar tots els agents implicats, amb l'objectiu que cadascú pogués aportar la seva visió sobre quin seria "el pati que volem".

Després d'aquest procés de diàleg, de compartir i de presa d'acords, hem aconseguit que la reforma de les terrasses sigui una realitat, fet que ens permet avançar cap a un pati més inclusiu, coeducatiu i divers, alineat amb els valors d'igualtat, respecte i convivència que promou el centre educatiu.

Tot i els avenços assolits, es constata la necessitat de continuar treballant de manera sistemàtica per consolidar els canvis, revisar les decisions preses i seguir impulsant el treball en equip entre tots els agents de la comunitat educativa. Caldrà mantenir espais de participació i avaluació contínua que permetin ajustar i millorar les actuacions en funció de les necessitats que vagin sorgint.

En definitiva, aquest projecte no es tanca amb la transformació física dels espais, sinó que es concep com un procés viu i en constant evolució, orientat a garantir un ús del pati cada vegada més equitatiu, inclusiu i enriquidor per a tots els infants.

6. BIBLIOGRAFIA

Normativa

- Llei orgànica 2/2006 d'educació (LOE) (modificada per la LOMLOE)
Estableix els principis del sistema educatiu, incloent la igualtat d'oportunitats i la convivència.
- Llei orgànica 8/1985 reguladora del dret a l'educació (LODE)
Regula la participació de la comunitat educativa i el funcionament dels centres.
- Llei 12/2009 d'educació de Catalunya (LEC)
- Decret 102/2010 d'autonomia dels centres educatius
Regula l'organització i funcionament dels centres, incloent la gestió dels espais i la convivència.
- Decret 150/2017 d'educació inclusiva
Estableix el model d'escola inclusiva, garantint la participació de tot l'alumnat en igualtat d'oportunitats.

Publicacions

- Ajuntament de Barcelona (2019). *Transformem els patis: guia per a la naturalització i coeducació dels espais escolars*. Barcelona.
- Generalitat de Catalunya (2018). *Coeducació i perspectiva de gènere en l'educació*. Departament d'Educació.
- UNESCO (2015). *Guia per a la igualtat de gènere en educació*. París.
- Col·lectiu Punt 6 (2017). *Entorns escolars coeducatius: guia per a la transformació dels espais educatius*. Barcelona.
- Fundació Bofill (2020). *Com repensar els patis escolars*. Barcelona.
- Francesco Tonucci (2015). *La ciutat dels infants*. Barcelona: Graó.
- Associació de Mestres Rosa Sensat (diversos anys). Materials sobre educació i espais educatius.
- Save the Children (2018). *Informe sobre benestar infantil i espais de joc*.